

IO1 – Kompendijum o
podizanju sesti o
klimatskim
promenama kroz
komediju i učenje
Plan rada

FARCE!
Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

Uvod u plan rada

Cilj plana rada je da podrži vas kao edukatora zajednice i polaznika, kako biste održali sesiju u vašoj grupi koristeći materijal projekta FARCE: Sažet pregled aktivnosti o podizanju svesti kroz komediju i učenje („Kompendijum“). Kroz ovaj plan daćemo vam primere aktivnosti za grupni rad koje možete koristiti u prenošenju resursa komedije iz „Kompendijuma“. Dok se budete pripremali za aktivnosti, važno je da budete spemni da iskoristite ove resurse komedije za klimatske promene. Zbog toga vam preporučujemo da se upoznate sa odgovarajućim modulima iz FARCE programa obuke, pre nego što se upustite u praktikovanje ovih aktivnosti.

Uvod u temu klimatskih promena

Zagađenje ne utiče samo na ljude uništavajući njihov respiratorni, kardiovaskularni i neurološki sistem; utiče i na prirodu, biljke, voće, povrće, reke, bare, šume, životinje i sve one od kojih u velikoj meri zavisi njihov opstanak. Od ključne je važnosti da se kontroliše zagađenje jer su priroda, divlje životinje i ljudski život dragoceni darovi čovečanstvu.

Zagađenje nastaje kada zagađivači kontaminiraju prirodno okruženje donoseći promene koje negativno utiču na naš normalan način života.

Svaki oblik zagađenja ima dva izvora pojave; tačkasti i netačkasti izvori. Tačkaste izvore je lako identifikovati, nadgledati i kontrolisati, dok je netačkaste izvore teško kontrolisati.

Zagađenje se javlja u različitim oblicima; vazduh, voda, zemljište, radioaktivna, buka, toplota/termina i svetlost:

1. Zagađenje vazduha

Neki zagađivači, kao što su crni ugljenik i ozon, povećavaju zagrevanje zadržavanjem toplote u atmosferi, dok drugi, kao što je sumpor-dioksid koji formira čestice koje reflektuju svetlost, imaju efekat hlađenja na klimu. Do zagađenja može doći iz više razloga (sagorevanje goriva, dim iz dimnjaka...).

2. Zagađenje vode

Skoro 60% vrsta živi u vodnim telima i kada je voda zagađena, to ozbiljno utiče na njihove živote i uopšte ometa njihovo zdravlje. Specifični uzroci zagađenja voda: industrijski otpad, zagađenje podzemnih voda, izlivanje nafte, eutrofikacija.

3. Zagađenje zemljišta

Zagađenje zemljišta nastaje usled inkorporacije neželjenih hemikalija u zemljište usled ljudskih aktivnosti. Upotreba insekticida i pesticida apsorbuje jedinjenja azota iz zemljišta, što ga čini neprikladnim za biljke iz kojih dobijaju ishranu.

4. Zagađenje bukom

Zagađenje bukom nastaje kada buka koja je neprijatan zvuk utiče na naše uši i dovodi do psihičkih problema kao što su stres, hipertenzija, oštećenje sluha itd.

5. Radioaktivno zagađenje

Može nastati zbog kvarova u nuklearnom postrojenju, nepravilnog odlaganja nuklearnog otpada, nesreća, itd. Uzrokuje rak, neplodnost, slepilo, defekte u trenutku rođenja; može sterilisati zemljište i uticati na vazduh i vodu.

6. Termalno/toplotno zagađenje

Toplotno/toplotno zagađenje je zbog viška toplote u okolini koja stvara neželjene promene tokom dugih vremenskih perioda; zbog ogromnog broja industrijskih postrojenja, krčenja šuma, širenja gradova i zagađenja vazduha.

7. Svetlosno zagađenje

Svetlosno zagađenje nastaje usled izraženog viška osvetljenja nekog područja.

Ozbiljni efekti zagađenja na naše ljude i životnu sredinu:

1. Degradacija životne sredine

2. Zdravlje ljudi

3. Globalno zagrevanje
4. Oštećenje ozonskog omotača
5. Neplodna zemlja

<https://www.conserve-energy-future.com/pollutiontypes.php>

Upoznavanje sa resursima

U ovom delu pružićemo vam kratak uvod u resurse komedije koje ćete koristiti prilikom izvođenja ovog plana aktivnosti u grupi polaznika.

Šta je uključeno u resurse komedije?

Za temu zagađenje odlučili smo da izaberemo video format. Ovaj video je montaža scene iz predstave DAH teatra *Za tvoje dobro* i veoma poznate srpske obrade dečje pesme koju smo kombinovali da bismo dobili taj smešan i satiričan kontekst.

Predstava *Za vaše dobro* je inspirisana dečjim pravima. Koristeći strukturu bajke i njihovu dekonstrukciju, predstava istražuje problematičnu stranu sveta u kome živimo, sa idejom da podigne svest o pravima mladih i dece, ali i da nas inspiriše i motiviše da ne zatvaramo naše oči na kršenje ovih prava već da se izgradi put za njihovu primenu. Pravo dece na svež vazduh i vodu navelo nas je da iskoristimo ovaj video i spojimo ga sa obradom srpske dečje pesme *Ala je lep ovaj svet*.

Naravno, za ovaj video smo imali ceo tim profesionalaca, ali savremena tehnologija nam daje mogućnost da kreiramo sadržaj na mnogo lakši način nego pre 20 godina kada nam je bilo potrebno mnogo znanja i finansija za ovakav video. Sada vam jedna mobilna aplikacija može pomoći da uređujete video i pravite sadržaj koji može podići svest kod mnogih ljudi. Budite kreativni, moramo da unapredimo naše društvo!

<https://en.dahteatarcentar.com/performances/for-your-own-god/>

Primena resursa komedije

Jedna od najtežih veština koje nastavnici mogu da steknu jeste kako se udaljiti od strukturiranih rutina i voditi disciplinovanu improvizaciju u obrazovanju gde učenici delimično usmeravaju pravac časa. Učenicima su potrebne rutine, ali takođe moraju da nauče kako da ih fleksibilno primenjuju.

Prema našem iskustvu, drama i improvizacija mogu da podstaknu kreativnost i uživanje u obrazovnim procesima – kako za nastavnike tako i za učenike. I dramski rad i improvizacijske vežbe mogu biti efikasni u povećanju kreativnosti.

Dramske vežbe često mogu biti veštačke i sintetičke (fiktivne), ali i kao takve su delovi naše kulturne stvarnosti. Kroz vežbe drame i improvizacije kao što su verbalne igre spontanosti, igranje uloga i fizički pokreti ljudi mogu da izraze svoje goruće pitanje, to može da preoblikuje naše mentalne slike i predstave stvarnosti - često na kreativan način.

Dramski rad i vežbe improvizacije takođe treniraju naše veštine interakcije. Obuka se može sprovesti kroz aktivnosti koje razvijaju nastavne veštine, nove ideje i razmišljanja o podučavanju i dubljim veštinama interakcije koje mogu biti prijatne.

Plan rada

Naslov sesije:	Za tvoje dobro - Zagađenje
Trajanje	Potreban material:
Trajanje aktivnosti 60 minuta	Kako biste održali aktivnost potrebni su vam sledeći materijali: <ul style="list-style-type: none"> ● Laptop ● Projektor ● Zvučnici
Ciljevi učenja	
<p>Nakon uspešnog završetka aktivnosti, učenici će moći da:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Kreiraju koreografiju ● Budu svesniji zagađenja vazduha i mogućih rešenja ● Budu više kreativni 	
Uvod radionice	

Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
10 minuta	Zagrevanje celog tela (vežbe zagrevanja su istezanje, čučnjevi, pravljenje krugova rukama i ramenima, skakanje, preskakanje konopca)	
Grupna aktivnost 1		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	<p>Podelite učesnike u dve ili više grupa (po 3 u svakoj grupi). Zadatak je da uspomoć interneta svaka grupa pronađe jedno ili više rešenja za zagađenje vazduha. Nakon što odluče na kojoj će raditi, učesnici treba da kreiraju jednu fizičku akciju koja predstavlja temu koju su odabrali. Nakon što svako od njih završi svoju akciju i prikaže je ostalim grupama, trebalo bi da svaka grupa nauči akcije ostalih grupa. Sledeći korak je kreiranje koreografije od svih akcija. Ponovite nekoliko puta da biste bili sigurni da možete da izvedete sve akcije jednu za drugom u kontinuitetu.</p> <p>Sledeći korak je pronalaženje prave muzike - to može biti dečja pesma, ili iz crtanog filma, ili iz mjuzikla... bilo koja muzika koja je suprotna od teme.</p>	
Grupna aktivnost 2		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi za pomoćni materijal
20 minuta	Spojite koreografiju sa muzikom i plešite. Prikažite je jedni drugima.	

Završna aktivnost		
Trajanje	Opis aktivnosti	Linkovi anketa za evaluacije
10 minuta	Diskutujte među sobom o tome kako ste se osećali, kada se sada osećate, kao i o tome koja su moguća rešenja za problem zagađenja vazduha.	

FARCE!

Using Satire and Comedy to Promote
Climate Change Awareness

CREATIVE EXCHANGE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

"The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein."
Project Number: 2020-1-UK01-KA204-079159